

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

-
- ด้าน ๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาการอนุมัติ อนุญาต ฯลฯ
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้งบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร ภาครัฐ

กระบวนการ/งาน การตรวจสอบภายใน

สำนัก สำนักผู้ตรวจสอบภายใน

ผู้รับผิดชอบ นางสาวเกศสุดา บัวระอ ไทโร ๐ ๒๑๔๑ ๘๗๐๖

ตารางที่ ๑ : ระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	ขั้นตอนการดำเนินการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปี		
	๑) ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจจะเลือกจะประเมินความเสี่ยงในบางงาน/โครงการหรือละเว้นไม่ตรวจสอบในบางงาน/โครงการ		√
	๒) ความเสี่ยงที่อาจเกิดจากเจ้าหน้าที่บรรจุใหม่ยังไม่ทราบวิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติงานตรวจสอบ	√	
	๓) ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความสามารถ หรือความชำนาญในการปฏิบัติงานที่ตรวจสอบ จนไม่อาจตรวจพบข้อทุจริต	√	
๒	ขั้นตอนรายงานผลการตรวจสอบ		
	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจจะไม่รายงานผลการตรวจสอบในประเด็นที่ตรวจพบ หรือรายงานประเด็นข้อตรวจพบไม่ครบถ้วน		√

จากคำอธิบาย : รายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น (อธิบาย ให้ละเอียด ชัดเจนมากที่สุด)

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย √ ในช่อง Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย √ ในช่อง Unknown Factor

ตารางที่ ๒ : แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	ขั้นตอนการดำเนินการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปี				
	๑) ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจจะเลือกจะประเมินความเสี่ยงในบางงาน/โครงการหรือละเว้นไม่ตรวจสอบในบางงาน/โครงการ		✓		
	๒) ความเสี่ยงที่อาจเกิดจากเจ้าหน้าที่บรรจุใหม่ยังไม่ทราบวิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติงานตรวจสอบ		✓		
	๓) ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความสามารถหรือความชำนาญในการปฏิบัติงานที่ตรวจสอบจนไม่อาจตรวจพบข้อทุจริต			✓	
๒	ขั้นตอนรายงานผลการตรวจสอบ				
	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจจะไม่รายงานผลการตรวจสอบในประเด็นที่ตรวจพบ หรือรายงานประเด็นข้อตรวจพบไม่ครบถ้วน		✓		

- คำอธิบาย :** ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์แสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แยกตามรายสีไฟจราจร
- ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร
 - สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
 - สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
 - สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน **ภายในองค์กร** มีหลายขั้นตอน ยากต่อการควบคุม หรือ ไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
 - สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๓ : เมทริกส์ระดับความเสี่ยง ๒ มิติ (Risk level matrix)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
๑	ขั้นตอนการดำเนินการตรวจสอบตามแผนการ ตรวจสอบประจำปี			
	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความ สามารถหรือความชำนาญในการปฏิบัติงาน ที่ตรวจสอบจนไม่อาจตรวจพบข้อทุจริต	๓	๓	๙

คำอธิบาย : ให้นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูง – สูงมากที่เป็นสีส้มและสีแดง (จากตารางที่ ๒) มาหาค่าความเสี่ยงรวม โดยนำระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน

- **ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง** มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ (ค่า MUST อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒)

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต (ค่า SHOULD อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น)

- **ระดับความรุนแรงของผลกระทบ** มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

*หากกิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน นั้น

- เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาควิ
เคราะห์ หรือมีผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม (Financial) หรือมีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย (Customer/User) ค่าความรุนแรงอยู่ในระดับ ๒ หรือ ๓

- มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน (Internal Process) หรือการเรียนรู้ องค์กรความรู้ (Learning & Growth) ค่าความรุนแรงอยู่ในระดับ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๔ : การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	การประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ขั้นตอนการดำเนินการตรวจสอบตาม แผนการ ตรวจสอบประจำปี				
ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความสามารถหรือความชำนาญในการ ปฏิบัติงานที่ตรวจสอบจนไม่อาจตรวจ พบข้อทุจริต	อ่อน			สูง

- คำอธิบาย:**ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จากตารางที่ ๓) มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ ๓ ระดับ ดังนี้
- ดี หมายถึง จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงินไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
 - พอใช้ หมายถึง จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้และเข้าใจ
 - อ่อน หมายถึง จัดการไม่ได้หรือได้เพียงเล็กน้อย การจัดการเพิ่มเกิดรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๕ : แผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง ความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ที่	รูปแบบ พหุกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	ขั้นตอนการดำเนินการตรวจสอบตามแผนการ ตรวจสอบประจำปี	
	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความสามารถหรือความชำนาญในการปฏิบัติงาน ที่ตรวจสอบจนไม่อาจตรวจพบข้อทุจริต	<p>แผนบริหารความเสี่ยง</p> <p>๑. ดำเนินการจัดอบรมหรือให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ</p> <p>๒. จัดทำแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบในเรื่องต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการปฏิบัติงาน</p>

คำอธิบาย : ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment (ตารางที่ ๔) ที่มีค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง โดยกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตนั้นๆ (หากพบว่ามีความเสี่ยงการทุจริต อยู่ในระดับต่ำหรือค่อนข้างต่ำ ให้พิจารณาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวัง หรือเลือก กระบวนการ/การดำเนินงานอื่นที่อาจเกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต มาประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม)

.....

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักผู้ตรวจสอบภายใน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
(ตุลาคม ๒๕๖๓ – กันยายน ๒๕๖๔)

สำนักผู้ตรวจสอบภายใน ได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจากหน่วยงานภายในนำไปสู่การวิเคราะห์และกำหนดมาตรการกิจกรรมหรือแนวทางป้องกันการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักผู้ตรวจสอบภายใน

๑. **ขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต** ได้แก่ ได้แก่ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๒. **กระบวนการเพื่อทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต** ได้แก่ กระบวนการตรวจสอบภายใน

๓. **โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตและประเภทความเสี่ยงการทุจริต** แบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

๓.๑ การดำเนินการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปี เจ้าหน้าที่อาจจะเลือกจะประเมินความเสี่ยงในบางงาน/โครงการหรือละเว้นไม่ตรวจสอบในบางงาน/โครงการ เจ้าหน้าที่บรรจุใหม่ยังไม่ทราบวิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติงานตรวจสอบ หรือเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความสามารถหรือความชำนาญในการปฏิบัติงานที่ตรวจสอบจนไม่อาจตรวจพบข้อทุจริต

๓.๒ ในการรายงานผลการตรวจสอบ เจ้าหน้าที่อาจจะไม่รายงานผลการตรวจสอบในประเด็น
ที่ตรวจพบ หรือรายงานประเด็นข้อตรวจพบไม่ครบถ้วน

๔. แนวทางบริหารจัดการความเสี่ยง (ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔)

๔.๑ ดำเนินการจัดอบรมหรือให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ

๔.๒ จัดทำแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบในเรื่องต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการปฏิบัติงาน